

Предмета
платна в Чернівцях
 вносять:

на цілий рік	5 зр. — кр.
" пів року	2 " 50 "
" чверть року	1 " 25 "

для заграниці 5 рублів або
 12 франків

Поодинокі числа по 12 кр.
 в книгарні Г. Пардінського
 в Чернівцях, ринок ч. 10 і
 в бюрі газет Л. Горювіча,
 ул. головна ч. 17.

БУКОВИН

Виходить що тижня в п'ятницю.

Ч. 6.

Чернівці, дня 7-го (лат. 19-го) лютого 1892.

Чернівці, 17-го лютого 1892.

Сумної пам'яті часи бр. Алезанього випестили у нас на Буковині кліку румунизаторів, що помімо теперішнього загального поступу все ще виховує ся і живе виключно в поглядах і васадах давно вже пережитих, кастових, середньовічних, і все ще гадає, що она сама одна має виключно право репрезентувати цілий край і заводити в краю лише такі порядки, що мають заспокоювати лиш її самолюбні кастові заботи. Кліка ся розпаносила ся на велику шкоду цілого краю, трисла навіть через довгий час буковинським краєвим правительством, а провідник її бр. Василько, щоб замаскувати правдиву ціль сеї в кождім вигляді нецасної для краю господарки, поважив ся представити на найвищим місці, що аж ему удало ся завести в краю пожаданий всіма народами мир, і заспокоїти утрачені бажання всіх мешканців того краю. Не п'ягнували-б ми так досадно господарку сеї кліки, коли-б вона вийшла яко репрезентация краєва з вільного вибору всеї людности, або хоть би лише з волі народу волоского; між тим всі ми добре знаємо, якими штучками навинула ся отся кліка на заступників краю, всі ми знаємо, що вона йде навіть против інтересів волоского хоть ніби до свого рідного народу. Цікаве притім і се, що провідник сеї кліки є властиво тільки лялькою, а душею її і дійсним керманичем є „славно“ звістий в цілім краю з своєї проворности бр. Николай Мустяца. Сей добродій гадав, що удасть ся ему вічно бушувати в краю, та на наше щасте стало ся инакше. Теперішній президент ґр. Паче в повнім почутю своїх обовязків, які перебрав з своїм становищем зглядом корони, держави і краю, відтяв крила тої неситої кліки, а тим самим припинив всемогучу власть і бр. Мустяца, а се, і тільки се одно впровадило его в нечувану лют, котра вибухла в яскравий спосіб при отсій нагоді:

ґр. Паче давав дня 15-го лютого в правительственній палаті репрезентаційний бал. Кілька днів перед тим получила, як кажуть, пані президентова ґр. Паче безіменний лист неприличного і напасливого змісту на її особу, котрий після дослідів має походити від Мустяци. Бр. Мустяца довідавши ся про се, удав ся, не зважаючи на цілком невідповідну пору, кілька годин перед отворенем балю до ґр. Пачого з жадаєм, щоб розібрати сю справу, а коли ґр. Паче заявив, що заміти бр. Мустяци его не переконують, зажадав бр. Мустяца через Степана Мікулього і Николая Кірстого в дповідного заявленія для оборони ніби то нарушеної своєї чести, а крім того зворохобив цілу кліку, а навіть її провідника бр. Василька, щоби зробити правительству демонстрацію і не явити ся на тім репрезентаційнім балю. (Отсе ми подали за „Bukowiner Nachrichten“.)

Чи таке поступоване годить ся з засадами приличности і честію шляхоцких родів, про се нема що говорити. Ми лиш вказуємо на се, що нас властиво обходить, що тут вилізло вже цілком шило з мішка.

Хочь загално звістно, що Волохи на Буковині не стратили за часів ґр. Пачого ні одного із здобутків алезанької ери і ще завжди верховодять, як верховодили зі шкодою других народностей у соймі, в церкві і в школі, то чисто особисту справу бр. Мустяци випробувала ся кліка до значія політично-народного лише ддятого, щоби тим способом, наколи всі попередні безіцставні доноси і мізерні заходи не принесли її пожаданого успіху, виступити в драстичний спосіб против президента краю ґр. Пачого і немов присилувати его до уступленія в надії, що удасть ся її таким чином привернути для себе незабутні часи бр. Алезанього.

Не дивуємо ся бр. Мустяці і его товаришам, що собі так поступили, але мусимо рішучо

засудити подібне поступоване митрополита Сильвестра Мораря-Андрієвича, котрий певно на сей бал не був запрошений яко Морар-Андрієвич, але яко митрополит і голова церкви православної, а зі згяду на се повинен був репрезентувати церкву. Таке его поведене найліпше доказує, що митрополит іґнорує своє поважне становище, а чуче ся лише членом румунизаторської кліки. І сам чином доказав митрополит, що всі закиди зроблені против него в книзі „Die Lage der gr.-or. Ruthenen in der Bukowiner Erzdiöcese“ цілком оправдані. А вже-ж мусить се застановити кождого зрілого чоловіка, яким чином посьмів бр. Василько яко тайний радник Его Величества Цісаря, а до того автономічна голова цілого краю задля особистої справи бр. Мустяци задемонструвати против правительства і лиш з тої причини відкнути запросини заступника корони і не явити ся на бал, де повинен був край заступати.

Тим способом заявив бр. Василько прилюдно, що ему не ходить о добро краю, що він цілком не спосібний мирним способом причинити ся до розвою і добра Буковини, що его заявленія перед короною були лише маскою, щоб себе і цілу свою кліку утримати на занятім становищу і що він взагалі дбає і заступає лише інтереса сеї кліки.

Та ми переконані, що задумана штучка не удасть ся, бо правительство вже пізнало ся на фарбованих листах, та не видасть наш край виключно на їх услуги.

Отче Маковієвич!

В 6. ч. з дня 31. січня с. р. випечатала „Gazeta Bucovinei“ під заголовком „Отвертий лист“ підписану Вами допись, додаючи при тім від себе, що Ви „оден з найінтелігентнійших правосл. святихників в рускої народности“, очевидно в тім наміреню, щоб надати Вашій дописи тим більшої ваги.

Жіноча справа в радї державній.

Загално звістно, що п. Наталія Кобринька скликала дня 1-го вересня 1891-го року, збір плицких і буковинських Русинок. Сей перший збір руских жінок відбув ся в Стрию; межі иншими ухвалено также подати петицію до ради державної, щоб дозволено вступу жінкам до університетів і основано бодай одну женьську гімназію. Збір ухвалив, щоб п. Кобринька і Євгеїя Ярошинька займались поданем петиції до ради державної, що в своїм часі й стало ся. Що принесло нам те подане, видно із стенографічного протоколу з засіданя палати послів, дня 8-го січня с. р. Жаль лиш, що жаден руский посол не обізвав ся, щоби спростувати референта в тій справі, ґр. Кавніца, котрий говорив о „галицких і буковинських товариствах жіночих“, не згадуючи при тім, що се Русинки подали ту петицію. А Русинки послали знали о тім, що то говорить ся про петицію Русинок, бо засідало їх аж двоє в комісії петиційній.

ґр. Кавніца говорив після стенографічних протоколів так:

„Позволю собі реферувати рівночасно про дві петиції, котрі мені віддала комісія петиційна, а котрі допикають справи порушеної вже 1890-го р. і в сій палаті прихильно порішеної. Се петиція товариства для образования женщины „Mінерва“ в Празі о дозвіл вписуватись жінкам на медичні і філософичні відділи австрійських університетів, і галицких та буковинських товариств жіночих (має бути галицких і буковинських Русинок) о допущенне жінок на університет і основанне гімназії для жінок.

Справа, що нас тепер обходить, стала не кучкою вже від половини столія по всіх цивілізованих державах та порішена в багато європейських і американських державах в сей спосіб, як того домагає ся в отсих петиціях. Богато управ державних старало ся при помочи приватних осіб і товариств, щоб жіночий половино роду людського отворити для її образования і удержаня в значіну суспільности ті самі дороги, які стоять отвором для мужескої часті населеня.

Іменю петиція галицких і буковинських жінок малює зворушуючо становище жінки у тих в східних околицях, поклавши головну вагу на сю обставину, що в тих сторонах промисл не розвивув ся ще так сильно, щоб много жінок могло віддати свої сили при роботі в тім фаху, як се звичайно дїє ся в більше культурних сторонах західної часті нашої держави і Європи.

Але также і з нашої вітчизни заносять гану саму просьбу перед високу палату, а се був ческі товариства жіночі, котрі в 1890 р. своєю петицією дали перший почин порушити сю справу в тій палаті. Висока палата прихильним постановенем петиції в 1890 р. заявила свою жичливість для тої справи; привділила также богато дотичних резолюцій, іменно резолюції посла Адамка, комісії бюджетовій для прихильного розсїду і порішеня, ддятого надїю ся, що тепер для сих петицій буде така сама прихильність.

Спеціальний предмет, до якого відносять ся отсі дві петиції, є допустити женьську молодіж до медичних і філософичних студій та до фармацевтичних курсів на австрійських універси-

тисає
ріден
сали
вали
до-
лю і
кла-
від
ст;
вниї
лсту“

моя книжка
in der Bukowiner
Bucovinei“ вість,

будим то в Русі... якіх приготують ся протести проти тен... і жадає, висказаних в наведеної книжці; на то відповіла „Буковина“, що вість ся дуже імовірна, бо румунізатори виробили собі своєю деморалізуючою роботою між Русинами вже тільки безхарактерних наймитів, що не завдасть їм се ніякого труду, винайти індивіду, котрі би без огляду на честь, совість і переконане завше готові були, зрадити за відповідну заплачу руску народну справу, і стати катами своєї Руси-непки. І „Буковина“ не эле прокувала.

Помимо того, що велика більшість православних священників рускої народности, яко честні мужі і добрі рускі патріоти не то, що не запротестували, але протилежно заявили по частині устно, по частині писемно свою солідарність з тенденціями і жадами православної рускої інтелігенції, висказаними в згаданій книжці і в тій самій справі в „Буковині“ — все таки найшов ся піп, котрий відважив ся на протест, а сей „ізбраний між званнями“, — то Ви отче Маковієвич.

В Вашім „отвертій листі“ заперечуєте Ви се, що ціла православна руска інтелігенція жадає поділу боковинської архидієцезії на руску і волоську дієцезію. Та сего я нігде не висказав. Я і мої політичні товариші православних віри висказали се бажане в імені всіх боковинських православних Русинів, — бо сего бажане дійсно кожний хоть трохи патріотичний Русин. Тому то написав я мою книжку „з порученія світських православних членів черновецьких руских товариств“ а в дотичних статтях „Буковині“ сказано wyraвно, що поділу архидієцезії домагають ся всі „щирі і свідомі“ Русини Коли Ви, отче Маковієвич, виключаете себе із сих (последних), то маєте цілком рацію, бо мені і не снило ся зачислити Вас до „світської“ інтелігенції, або до інтелігенції взагалі, а ще тим менше до „щирих і свідомих“ Русинів.

Ви відмовляєте даліше мені і моїм політичним товаришам православної віри права, забираючи слово в справі поділу боковинської архидієцезії.

Се мене справді дивує, бо Ви яко православний священник повинні знати, що в нашій церкві дозволений співуділ світських людей в справах управл. церкви; доказом на се інституція церковних конгресів, котра е і у нас.

тетах. Петиція жіночого товариства „Minerva“ мотивує дуже точно свою петицію, вказуючи на школу середню, яку воно основало в 1890 р. в Празі під тим самим іменем, по прихильнім покладженню петиції в сій палаті.

В петиції вказує ся, що на курсі підготовлючим сего заведення підготовило ся 52 молодих дівчат за 1½ року так добре, що сего року можуть перейти на такий курс наук, котрий числом і якостю своїх предметів наукових відповідає цілком 5-ій класі наших теперішних гімназій.

В петиції каже ся даліше, що вже в липні 1893-го р. багато учениць буде так образованих, що буде можна поставити їх на рівні з учениками 6-ої класи гімназійської, а яко такі будуть вони могли віддатись фармацевтичним студіям на медичнім відділі.

То-ж вже крайня пора, щоби законодавство і високе правительство якось порішили ту справу. Само собою розуміє ся, що молоді дівчата, котрі не висугулять з школи по оконченню 6-ої класи покинуть вже в липні 1895-го р. своє образо-

Сей Ваш погляд заносить якось дуже наїстично-католицким духом. Зрештою поділ боковинської архидієцезії не дуже так церковною, як більше народною справою, а в народній рускій справі Ви отче Маковієвич вже цілком не покликані і взагалі не гідні мішати ся.

В дальшій місці Вашого „отвертого листу“ побоюєте ся Ви, щоби я по поділі боковинської архидієцезії не загадав дальшого поділу рускої дієцезії на „москвофільську і українофільську“ часть. Не журіть ся, славний патріоте, бо з самостійної рускої дієцезії щезло би москвофільство так само, як національна безхарактерність і всякі перевертні. Але коли-б мені дійсно пристало право дальшого поділу рускої дієцезії, то поділив-би я її на одну дієцезію для чесних і характерних Русинів, і на другу для лизунів, самолюбів і безхарактерних зрадників народности і пр. а на владіку сей дієцезії іменував би я Вас, отче Маковієвич, бо після прикмет, звістних мені і суспільности взагалі, Ви, здаєть ся мені, особливо покликані і здібні для такого становища.

Ви кажете даліше, що обі дієцезії, коли би залежали від „набожности і офирливости“ моєї і моїх політичних товаришів, були би так само дотовані, як сегоднішні сотрудники. Як штурдерно уміли Ви вилести щось і pro domo і дати світлій конкаторії, як то каже Німець „Wink mit dem Zaunfloss“, що Ви якось не дуже добре маєте ся яко сотрудник в Пілзахаричу і що заслугуете на „добру“ нараду, тим більше, що Ви ревним дописувателем „Gazeta Bucovinei“. Дай Вам Воже всего того, чого жєлає вам кожний щирий Русин!

На кінці Вашого „отвертого листу“ радите Ви мені, щоби я покинув журналістику. І я би позволив собі дати Вам одну пораду: покиньте отче Маковієвич, священничий стан, в котрім Ви так мізерно дотовані, і вступіть лишне до редакції „Gazeta Bucovinei“, де такого „інтелігентного“ мужа певно дуже радо приймуть.

При тим всім дивує мене лиш то одно, як посміли редактори „Gazeta Bucovinei“ судити інтелігенцію православних священників рускої народности після Ваших досить скромних умінх сил.

Що дотичить тенденцій і способу писаня „Буковини“, то не турбуйте ся тим, отче Маковієвич, бо „Буковина“, котра е органом боковинської Русі, не писана для Вас і Вам подібних людей, але для патріотичних Русинів, котрі ніколи би не зрадили рускої справи задля особистих користей, як то Ви зробили, отче Маковієвич, Вашим т. зв. „отвертій листом“.

Чернівці 18-го лютого 1892.

Сильвестер Дашкевич.

Рада державна.

На засіданню ради державної з дня 8-го лютого прийто наперед проект закона о податку біржевім в третім читанню, а відтак приступлено

ване, зложать іспит зрілости і будуть могли домагати ся впису яко звичайні слухачки медичних і філософичних відділів в університетах.

Отсе мотиви реальні, які наводять „Minerva“ у своїй петиції, щоби її просьбу прихильно порішено.

Такі самі причини промавлиють также за петицією галицьких і боковинських товариств жіночих, котрі крім того домагають ся, позаяк не мають достаточної спроможности, щоби основати власну школу середню для женської молодіжки, так як в Празі, — щоби високе правительство розважило, чи би не перемінити котрої небудь вже існуючої гімназії в Галичії і на Буковині в сей спосіб, щоби женська молодіжка могла побирати таке саме образоване, яке би відповідало теперішному з 4-ої класи гімназійської.

Сі домаганя товариств жіночих цілком оправдані з погляду на се, що вже в багата краях європейських не лиш дозволено жінкам віддавати ся студіям на університетах, іменно на медичнім відділі, але вже введено їх від давна і в практику.

до першого читаня внесеня посла Вурмбранда о управильненню справ убеспеченя від огню. В сій справі забирав также голос руский посол Підляшецький і заявив ся вправді за примусовою асекурацією, але проти її удержавлення, бо після его думки в таким разі асекурація задля браку конкуренції стала би дорожшою.

Засіданне з дня 9-го лютого замітне дуже острым виступленем посла Люегера проти проекту закона о запомозі для товариства плавби на Дунаю. Посол сей критикував дуже строго діяльність сего товариства, навіть бозчисленні приміри обманства і дефрдацій і назвав вікниці се товариство розбишацьким. На промову Люегера відповів міністер Бакегем, однак не доказав неправдности наведених Люегером фактів, а обмежив ся більше на особисту полеміку, так що велике вражіне, яке виклакала мова посла Люегера, цілком не ослабло. — Помимо того однак рішила палата більшістю голос в перейти до спеціальної дебати над сям законом.

На засіданню з 11-го лютого розпочала ся спеціальна дебата над повизшним законом, при котрій міністер Бакегем ще раз забирав голос в відповіді на закиди посла Люегера. При кінці засіданя міністер Іавч віне проект в справі полішіненя дотації крилошан і конгруги деяких священників, а іменно самостійних сотрудників

На засіданню з дня 12-го лютого велась дальша дебата над законом що до товариства пароходного на Дунаю, почім посол Пацак мотивував своє внесене в справі реформи закона о приналежности до громад. Після сего проекту можна буде одержати приналежность вже в наслідок довшого побуту в громаді. На сім засіданню вели ся также наради над внесенем посла Морзе що до полішіненя долі державних писарів денних.

Рада державна має вже бути закритя 20-го лютого, а відтак знову зібрати ся в дьвітні.

Перегляд політичний.

Нові вибори до угорского парламенту вже покінчені. Партия правительствена вишла з сик. виборів майже в цілкім селі, в якім була заступлена в минувій каденції. Буде она мати 243 голосів проти 162 опозидийних.

В австрійській армії видано припоручене до корпусних командантів, щоби межі войсками плекати більше релігійного духа.

В справі чешко-пімецької угоди відбула ся у Відню в неділю, 7-го лютого, конференція, на котрій були міністри гр. Таффе і гр. Шенборн а з сторони Німців послы Пленер і Шмайкаль. О результаті сей конференції нема ще поки що докладних вистей.

З Варшави доносять до віденьських дневників, що в містах польского царства здовж рускої границі скрішено в остатних часах російські залоги відділами кінноти.

Державна рада в Росії занімала ся послідними часами справою селянською. Після донесень російських дневників припнесли сі роботи

Згадаю при тим лиш коротко, що перш слухачки вписали ся на швайцарскі університети, а іменно на університет в Цюриху, а відтак в Женеві, Берні і в кінці в Базилей.

Так само отворено париский університет вже 1864 р. для жінок; также в Росії є женькі студентки і число їх значно побільшало, а до того причинили ся неоцінені і гідні привязия услуги, які робили ті студентки медицини задля великої недостачі лікарів підчас послідної російско-турецкої війни на полі битви і по ойскових шпиталях. Рівно-ж заводили ся і знано розпирили ся студії медичні між жінками в шолучених Державах північної Америки, де вже понад 500 іспитованих лікарів виконують практику а до 2000 неіспитованих лікарів під іменем Officers of health віддає ся практиці.

То само подибусмо і в англійських колоніях, іменно в Передних Індіях, де велике число молодих жінок, англійської і індійської народности, віддає ся медичним студіям, а відтак звичайно їх практика лучить ся з місійною діяльністю, щоби ширити християнство.

дійсно успіх, бо затверджено проект закону, котрий наказує продавати селянські грунті, дальше проект о запомогових касах для робітників, котрі служать при державних залізницях. Та сама державна рада призвонила дальший кредит 60 мільонів рублів на залому для діткених голодом, але все то ще видко за мало, бо що раз більше людей виходить до Америки.

В бельгійскім парламенті стояла на засіданю з 2-го лютого на дневнім порядку ревізія конституції. Міністер-президент усунув однак сю справу, бо заявив, що палата мусить вперед, заки буде розв'язана ревізіним декретом, поагодити бюджет на рік 1892.

В Іспанії проявили ся послідними часами великі розрухи з причини засудження 4 анархістів на смерть. На кількох місяцях прийшло до проливу крові.

В Бразилії проявили ся рівно-ж нові заворушення. Три міністри зложили свої уряди. В двох провінціях ворохобники усунули губернаторів.

Буковинські товариства рускі.

„Ілюстрованої Бібліотеки для молодіжи, селян і міщан“ вийде вже сего тижня перша книжочка з р. 1892-ий і зараз таки розішло ся всім предилатникам. Спізнене настунило задля перенесення редактора з Чернівців. Зараз по видрукованю першої книжочки буде складати ся друга книжочка, щоб як найскорше зрівнати ся з часом. „Руска Бесіда“ просить всіх передплатників, щоб вибачили ласкаво за се спізнене.

З „Наукового кружка“ акад. тов. „Союз.“ Уже в попередніх числах „Буковини“ подали ми коротку звістку про розправу н. Олександра Колесса п. з. „Українські народні пісні в поемах Богдана Залеского“, котру автор через три вечери (дня 2-го, 7-го і 11-го с. м.) читав в комнаті „Народного Дому“. Тепер хотіли-б ми наших читальників трохи близше познакомити з її змістом.

Автор подав насамперед характеристику і генеuzu т. зв. „української школи“ в польскім письменстві. На Україні ще до р. 1832 був вплив польської культури переважаючим; економічне-ж наповане Поляків на Україні триває аж до р. 1862-го. (Се доказує автор статистичними даними.) З той причини, помим політичної залежності сего краю від Росії, помим рускої людности, вважали Поляки Україну краєм польским, і не могли собі єї представити відрубною від Польщі. Тим пояснюєть ся части замиловане польских поетів до історії України, та до пісень і переказів українського люду. В той бік звернули польских поетів також тодішні загальні примованя європейскі. Француска велика революція видвинула права людскої індивідуальности; на сій точці сходились єї здобутки із романтизмом. Се скріпило також змаганя поодиноких кародів до заявленя своєї національної індивідуальности, котрої шукано в бувальщині, в піснях

та переказах рідного краю. Улягаючи сим впливам, звернулись польскі поети, що мешкали на Україні, за поетичним матеріялом до пісень та переказів українського люду. До таких поетів належав і Богдан Залеский.

Народних пісень українских научив ся Залеский найбільше, перебуваючи у знахора Зуя, та блукаючи по банганах і пасіках України. Автор наводить свідоства польских письменників і самого поета, о скілько він знав українські народні пісні. Показавши, який вплив мали на Залеского в першій добі розвою єго творчества поеми Гомера, Гораца і Кохановского, літгописи Нестора і „Слово о полку Ігора“, а також переклад українских пісень Ляха-Шпрми, порівнює автор першу поезію Залеского: „Duma o Wasławie“ з українською піснею, що зачинає ся: „Збирали ся комсарі під царскі палати“ (— Максимович: Укр. нар. пісн. Моск. 1834. I. 132.)

Дальше подає п. Колесса образ літературного життя, серед якого опинив ся Залеский в Варшаві, показує як Бродзінский і другі письменники одушевлялись тоді людовою поезією, переходить усі збірники українских пісень народних, які в тім часі могли бути відомі Залескому, натякає на психічні мотиви, що викликували єго вітхненє, і приступає до подрібного розбору поезій Залеского, написаних до р. 1831-го. Поеми „Nieszczęśliwa rodzina“ і „Wzgórek pożegnania“ основані на тлі української думи народної. „В неділю рано-рано не во всі двони дзвонили“ [Кн. Цертелєв: Оупт і т. д. Петерб. 1819. стр. 57—58]: „Arab u Mogiły konia“, „Labor“ і „Ludmiła“ не мають нічого спільного з українською народною поезією.

Розбором деяких поем Залеского змісту історичного, доказав Колесса, що найважнішою їх прикметою є легковаженє правди історичної, тому вони зовсім не відповідають духови української людової поезії, а перед усім духом дум історичних, на котрих рекаі з них основані [Поєма „Janusz Bieniawski“ має той сам зміст, що дума про Коновченка (Максимович, Москв. 1834. I. 52—57)]. Автор поемізує із польскими критиками, особливо із Грабовским, котрий уходячи за знавця України впровадив до польского письменства хибні погляди на поезію Залеского.

Змалювавши відтак настрої духовий Залеского по р. 1831-ім, коли він тинив ся по світі, не маючи можности повернути до вітчизни, збирає Колесса єго поезії написані в тім часі. Думки: „Wyjazd bez powrotu“ (пор. „Стоїть явір над водою“), „Młodo zaswatana“ (порівн. „Чи я в дузі не калина“), „Dwojaki koniec“ (пор. „Ой любило ся двое дітні сердечне“), „Zakochana“ (пор. „Віють вітри, віють буйні“), „Pochód“ (пор. „Завсвистали козаченьки“), „Oboja Wisna“ (пор. „Не всі тої саді родять“) — думки єї є майже дословним пересльвом означених в скобках українских пісень народних. Думка-ж п. заг. „Ukaranie“, що зачинаєть ся словами: „Nie chodz mój Archocu na cudze wieczory“ — є незручною і дивачною перерібкою української пісні „Не ходи Грицю на вечерницю.“

Деякі поезії, котрі Залеский називає „Шумками“, основані також на українских народних піснях. Тут належать „Ladaco“ (пор. „Бодай ся когут збудив“) і „Sliczny chłopiec“ („А я люблю Петруся“). Обі єї поезії є досить вірним переводом українских пісень народних. „Фантазія“ Залеского п. з. „Kusalki“ більше відповідає німецькій романтичній поємі Е. Ф. Шульце: Die bezauberte Rose ніж пісням та вірованям українського люду. Головиний помисл другої фантазії польского поета п. з. „Kalinowy most“, утворенний на підставі віровань українського народу і пісні що зачинаєть ся словами: „Запрягайте хлопці коні, коні воронії“ (Чубинск. Труды, V. 83.) В дальшій частині своєї праці розбирає автор мову поезій В. Залеского, та показує, які сліди полишила на її мову українсько-руска. Залеский бере з сєї мови живцем слова і цілі звороти. Часом зміняє їх відповідно до правил звукових польскої мови, а деколи полишає в них і руску фонетичку. Також польскі слова творить він нераз або зміняє їх в дузі мови українсько-рускої.

В послідній частині студії збирає Колесса ще раз коротко найважніші результати, до яких дійшов в попередних відділах, та характеризує вплив українских пісень народних на поезію Залеского. Поет той, перекладаючи пісні сербскі, називає їх виразно пересльвами, між тм коли ані одним словом не згадує про українсько-руске походженє тих думок і шумок, котрі є майже дословним перекладом українских пісень народних. Хоть як великій вплив мала на Залеского українська людова поезія, то не була вона в силі надати єго поезіям характеру людового. На перешкоді стояв тут чисто абстрактний напрям таланту Залеского, та нахил єго до ідеалізованя, прикрашуваня та шліфованя всяких матеріялів поетичних. Тому і деякі пісні українскі, особливо змісту історичного, змінені у Залеского не до пізнаня.

Дрібні вісти.

Баль у президента краєвого Гр. Пачоге відбув ся в понеділок, дня 15-го с. м. дуже величаво. Найдобірніше товариство із Буковини заповнило чудово пристроєні салі, забава йшла весело, жваво і очо аж до білого дня, до чого найбільше причинила ся щира гостинність і сердечне прийняє високодостоїнної пари. Змежи Русинів були запрошені і явили ся: надрадник Сид. Винницький з подругою и донькою о. крилош. Кел. Костецкий, др. Волод. Залозецкий, послы Єр. Пігуляк і Ів. Тимішский, і урядники правит. др. Кобринський і Єв. Тарновецкий. Крім того був запрошений проф. Смаль-Стоцкий з женою та задля жалоби в родині не міг явити ся.

Президент кр. Гр. Паче виїхав в середу, дня 17-го с. м. рано до Відня.

На балю у капітана кр. Екс. бр. Василька дня 18-го с. м. не явив ся нітодин із запрошених урядників.

Згода Волохів з Русинами. На другий день по волоскім балю, т. є. дня 9-го с. м. явило ся таке велике число участников волоского балю на „вечеринках“ москвофільского акад. тов. „Буковина“, що властиво на тих „вечеринках“ відбували Волохи по раз єц волоского балю. Очевидно, від румунизаторскої „Gazeta Bucovinei“ се найбільша вітха, коли люди, що завсїди признають ся до Волохів, та кілька інших перевертнів перекинуть ся, коли саме того Волохам треба, на часочок піби в Русинів, щоб світови тумана пускити, що румунизатори „Волохи і Русини-буквиньскі“ можуть жити в добрій згоді. Але-ж на решті може таки хтось такий цікавий, що хоче доконечно знати, які-ж то буквиньскі Русини були на тих славних згідливих „вечеринках“. „Gazeta Bucovinei“ каже дословно так: „між гостями бачили ми ректора університету д-ра Пршбрама, професора Калужняцкого, коңсула російского Горіанова з секретарем Дімітровичом, полкового лікаря дра Ганкевича, бр. Николая Мустьяцу, старосту Захара, дра Залозецкого, архимандрита Чунтуляка, протоєрея Реуса, радн. Овнсіма Цуркана, секретаря В. Мораря, протоєрея Воробкевича і інших.“ Але-ж ті буквиньскі

Коли-ж в кінці перейдемо на нашу державу, то бачимо, що хоть тут доси університети все ще заперті для студій жіноцтва, але що сей стан не може довго удержатись, бо само високе правительство признало потребу жінок-лікарок. В часі, від коли сю петницю передано високій надаті, правительство проєгію хоти заключило умову службу з одною жінокою, котра одержала в бернєнскім університеті степенє докторский, з нашою землячкою панною др. Баєр, та примістило єї на лікаря в шпиталі босаньскім в Дольній Тузлі. При тім виходило правительство з цілком справедливого погляду, що для могомеданьского населеня жіночого в окупованих провінціях конечно потрібні жінки лікарки. (Посматрийте!) Також для інших країв се котре потрібне! Мусу притакнути товаришеви Чернерсторферови, що справді жінки-лікарки були би потрібні і в християнских краях і що для християнського правительства нема ніякої причини признати лиш могомеданкам а не християнкам цілком оправдачий взгляд на се, що жіноцтво має відразу даватись оглядати мужчинам-лікарям.

Ся доконечна потреба, мати до розпорядности жінки лікарки для могомеданьского а падіймо ся, і для християнського населеня, мабуть спонукає правительство не робити ніякої перешкоди для випус студенток на медичний відділ і фармацевтичній студії в університетах, а я гадаю, що коли висока палата прихильно порішить обі петниці, то се буде для правительства сильним напором на поагодженє сєї справи.

Палата послів дійсно передала петницю жіноцтва для точного розслідження з сторони правительства.

Одже Русинкам і Чешкам удалось звернути увагу правительства на жіночу справу. Маємо повну надію, що правительство зволить увзглянути їх справедливі бажаня, хоть з сторони руских часописей не ділає ся нічого, щоби сїї жіночій справі помочи.

Свідома Русинка.

Русніи, що зробили згоду з румунізаторами? Чи не Чунтулак се, або Морар або Нестор Воробкевич, або чи не Мустаца? А може Калужняцький? Дурить себе, поки можете; але ся забавка негідна волоского народу.

Продаж жінки. Званий злодій, Фреліх, котрого що лиш вилустили з львівського криміналу, повернув до свого родинного міста Коломиї і там розпочав пийшій інтерес. Запізнав ся він з дочкою тамошнього купця Шльойми Лисера і оженив ся з нею. В кілька днів по весілю виїхав з нею до Відня ніби на сталий побут і зайняв там до одного готелю. Відтак запровадив 18-літню жінку до реставрації і сів з нею в куті. Нараз входить якийсь чоловік і присідає коло них та розпочинає з Фреліхом значно оживлену бесіду. Фреліх виїшов, минає година, молода жінка балакає з незнакомим то про се, то про те, а чоловіка як нема, так нема. Незнакомий витягає з кишені фотографію: „Пізнаєте?“ — питає. „Таж се моя фотографія!“ — крикнула здивована жінка. Незнакомий пояснив, що він купив її (жінку) від Фреліха ще перед кількома тижнями після сеї фотографії сюди на місце до Відня. Перестрашена молодниця вибігла на вулицю і почала кричати о поміч. Позбігали ся люди, а поліціянти забрали їх обоє на поліцію. Там замкнули і того незнакогого купця і жидівочку, бо не знали, чи вірті йти на те, про що оповідає. Аж на по-свідчєве коломийського уряду громадского випустили молоду жінку із слідчого арешту. Родичі приїхали за нею з Коломиї, однак нещаслива зійшла зі страху з розуму і йи здає ся, що єї хтось переслідує.

Кіньське мясо. В Вільску отворив тамошний різник Іван Енґлерт ятку з кіньським мясом для біднійших людей, котрі і цілий рік не бачили мяса, не могучи докупити ся водовини задля страшенно високих ціи. Енґлерт отже хоче зарадити тому лиху в той спосіб, що як по великих містах, у Відні і других, так і він отворив в Вільску ятку з кіньським мясом, котре є значно дешевше а тим самим приступне і для біднійших робітничих клас. Зараз першого дня, як отворив ятку, плота купуючих була дуже велика.

Материнська любов. Перед двома роками підклав хтось перед дверми пп. Л. у Варшаві немовля, а при нім був лист від матери тої дитинки, в котрім благала пп. Л. о милосердність і опіку над дитиною. Пп. Л. бездітні та ще засібні взяли охотно дитину і хотіли єї опісля адоптувати, коли нараз по двох літах дівчинка щезла з дому. Паниство Л. розпочали шукати а втім дістають з почти безіменне письмо, в котрім мати тої дитини повідомляє, що судьба позваляє їй вернути до дитини і дякує добродіям за дво-літню опіку над дитиною.

Про смерть покійного Борискевича доносять з Відня, що его найдено дня 31. січня на улиці безпритомного і відставлено до шпиталю, де по кількох хвилях помер; обдуєція показала, що він помер на дихавницю. При помершім найдено 5 зр., срібний годинник і паспорт. Борискевич приїхав був день перед своєю смертю рано з Арко в Італі; зайняв до готелю Гольдварта і по-сїдавши виїшов на місце та вже більше не вернув. Де перебув ніч з 30. на 31. січня, не знати; можна лише припускати, що буря, яка лютвала ся з дня 30. на 31. січня, повалила его межі Маріяґіфа а Найбав в рів, де его опісля

найдено безпритомним. Чи покійник лишив яке завіщанє, не знати, бо почтові посланки і річи можуть бути видані лиш судови, що переводить слідство. Квит депозитовий на гроші в банку лишив покійник у рад. двору Василя Ковальського.

Пригода на балю. Дня 1-го лютого був в Тарнові стрілецькій балю, котрий закінчив ся дуже сумно. Місцевий лікар, др. В., посперечав ся з капітаном від стрільців, а коли капітан зневажив его чинно, — лікар відплатив ся ему так само. На крик капітана вбігли до бічноп комнати, де то все діяло ся, два товариші капітана, и замкнувши двері, так потяли лікаря шаблями по голові, що нещасливого треба було відвезти зараз до шпиталю.

Любовна трагедія. Асистент хемічної лабораторії в університеті берлінським, 42-літній др Бідерман, застрелив минушого понеділка своєю 17-літню любку Марґарету Маєрвіну, а відтак відобрав жите і сам собі вистрілом з револьверу. Відерман пізнав Марґарету перед кількома місяцями і обоє полюбили ся обоїльно. Марґарета була дочкою машиністи в двірським театрі. Відерман осьвідчив ся о єї руку, а батько дівчини згодив ся під условієм, що др Бідерман заплате на Марґарету в передлюбній інтерцізі 30.000 марок. Відерман попросив о 5 днів памислу. В понеділок власне минав речинець. Вечером того дня около години 7 випросилась Марґарета виїти з дому і заявила, що небаком верне; сама-ж пішла до мешканя Бідермана, в котрого по годині єї побуту там гукнули два стріли один по другім. Виважено двері: коло канапа на підлозі лежав у власній крові ще теплий труп дівчини, а на канані лежав Відерман також неживий. Причина тої трагедії була мабуть така, що два старші братя і мати Бідермана були противні тому подружжю, уважаючи се за мезаліанс. Відерман був заручений вже з дочкою одного богатого якогось промисловця, однак пізнавши Марґарету хотіє зірвати з давню нареченою. Того самого дня дістав він від вітця першої своєї нареченої запрошенє на вечерок і се мабуть приспінило его намір самоубійства.

Діти на залізниці, за котрі платять ся лиш половину білету, мають після розпорядженя енеральної інспекції австрійських залізниць державних право до цілого сидженя в возі, так само як і подорожні, що заплатили цілий білет, бо ціна їзди привязана не до місця, але до особи.

Утопив ся в муці. В Варшаві упав оден робітник в маґазині парового млина з горішного поверха в перегороду з мукою и — утопив ся. Секція вказала, що тіло сильної будови було повне муки, в волосю, в носі, ухах, в роті, про-ликну, всюди повно муки, а жолудок пустий. Мікроскоп показує муку навіть в найдрібнійших проводах віддихових в легких.

Файний зізд. Як з Хікаґо, в північній Америці доносять, очікують там, що на всесвітню виставу прибуде що найменше 10.000 злодїв з ріжних сторін цілого сьвіта. Місцева поліція дістає вже фотографії тих пташків від поліції міст европейских, а кромі того зістануть це по-кликані досвідчені поліцаї з Европи на час вистави. Кождий підозрлий пташок буде зараз арештований і по короткім розслідженю припе-волений місто опустити.

Берім собі приклад. Тамтого року записало в Англії 200 осіб на ціли добродїйнї як на бурси,

на дома для бідних і сиріт, на ціли наукові, на церкви і т. д. аж 1,200,000 фунтів штерлінґів, т. е. в наших грошах 14,400,000 зл. Берім собі приклад, та даваймо і ми ленту на наші рускі ціли та заклади.

З румунізаторської фабрики себто з прав. школи народної в Чернівцях довідуємо ся про новий факт фанатичного переслідуваня рускої мови. Ото тамошний практикант учительський Constineano Veuca каже, щоби діти, що хотять учити ся по руски, забирали ся до Коломиї та до Снятина, бо тут лише „цара й школа румуниска.“ Забув сердега, що він в Буковині, а не в Румунії, відки повернув, накоштувавнись всілякого хліба волоского. Русинам в тій школі не тільки що допікають до живого за те, що рад би учити ся по руски, але ще й силують руских школярів учити ся по волоски, ба навіть не приймають таких, що не уміють по волоски. Так не принятий ученик Перець і Поповецький з Волоки до православної школи (один до 3-ої а другий до 4-ої класи) для того, що не уміли по волоски. Ясно з того, що православна школа то властиво волоска школа. Таї гарна там трійка учителів в православній школі: Литвинюк, Носієвич, Бевка!

„Bukowiner pädagogische Blätter“ розпочали знов у 2. ч. із сего року в руских статях мішанину правопису й языкову, помимко що редакційний комітет, як ми про се вже писали, рішив аж до управилненя правописного питання придержуватись що до правописи одобрєної для бук. шкіл народних ґраматикі Партицького. Се баламучене учителів народних тим більше непростиме, позаяк бук. краєва рада шкільна наказала закупувати „Buk. päd. Blätter“ з павшалій для кожної школи народної на Буковині. Звертаємо на сю для рускої мови й правописи шкідливу роботу увагу краєвої ради шкільної; не вже-ж схоче й вона піддержувати єї.

Ціна збіжа.

В Чернівцях платили дня 18-го лютого 1892-го р. за 100 кильограмів найліпшої:

пшениці	10.75—10.90 зл.
жита	9.40—9.60 „
ячменю	7.50—7.75 „
вівса	6.90—7.10 „
ріпаку	—
ковюшини	—
кукурудзи	5.70—5.85 „
гороху	7.25—8.25 „
оковити	19.00—19.50 „

Курс монет

дня 18-го лютого 1892-го р.

дукат	5.54 ¹ / ₂ —5.61 ¹ / ₂ зл.
рубель папер.	1.15—1.16 „
наполеондор	9.35—9.42 „
100 марок	57.80—58.0 „

DIE LAGE DER GR.-OR. RUTHENEN
in der
Bukowinaer gr.-or. Erzdiöcese.
Zugleich

Antwort auf die „Apologien“ des Bukowinaer
gr.-or. Metropolitan Silvester Morariu-Andriewicz.
Im Auftrage der weltlichen gr.-or. Mitglieder
der Czernowitz-ruthenischen Vereine verfasst von
Silvester Daszkiewicz.

171 сторін великої 8-ки. Ціна 1 зл. 50 кр. За-
реж. почт. пересляку 15 кр. Замовити можна
в редакції „Буковини“ або книгарні Пардінього.

ВАЛЕРІЙ РІТТЕРМАН

магістер фармації
отворив

в Чернівцях при головній улиці ч. 13
Торговлю дроґуів, і товарів фарбярських
під „золотим моздїрем“.

Великий склад всіх дотичних товарів,
ріжних красок, олій, бензини; льяків, ми-
ла, хірургічних іштрументів, товарів ап-
тикарских і всяких вищих товарів для
доміства і промислу.

Чай, рум і коняк впрост спровождені.
Услуга знаменита, ціни найдешевші; за-
мовленя замісцеві виконують ся скоро і
ретьельно.

Антоній Табакар і Ґаїна,

В ЧЕРНІВЦЯХ, РИНОК.

То рговля коріня, вин і делікатесів

Одинокий склад

і аґентура для Буковини ц. к. фабрики то-
сподарских машин Claytoni- Schuttleworth-а.

Склад товарів з хиньського срібла.